

## ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ว่าด้วยการบริหารงานอาสาสมัครเกษตร

พ.ศ. ๒๕๖๓

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการบริหารงานอาสาสมัครเกษตร เพื่อให้การดำเนินงานอาสาสมัครเกษตรประเภทต่าง ๆ และการขับเคลื่อนงานอาสาสมัครเกษตรให้เป็นไปตามนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการบริหารงานอาสาสมัครเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๓”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการบริหารงานอาสาสมัครเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๐

(๒) ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการบริหารงานอาสาสมัครเกษตร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อ ๔ บรรดาระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และหนังสือสั่งการอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วตามระเบียบนี้ ซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๕ ในระเบียบนี้

“อาสาสมัครเกษตร” หมายความว่า เกษตรกรหรือบุคคลที่ได้รับการคัดเลือกหรือสมัครใจเข้าเป็นอาสาสมัครตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด เพื่อเป็นเครือข่ายในการช่วยเหลือการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งงานของชุมชนซึ่งเกี่ยวข้องกับการเกษตรหรือสหกรณ์ เรียกโดยย่อว่า “อกษ.”

“อาสาสมัครเกษตรกิตติมศักดิ์” หมายความว่า บุคคลที่คณะกรรมการนโยบายอาสาสมัครเกษตรมีมติว่าเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสม สมควรได้รับการยกย่อง เชิดชูเกียรติ ในฐานะที่เป็นผู้สร้างคุณประโยชน์ด้านการพัฒนาการเกษตรของชาติ

“อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน” หมายความว่า อาสาสมัครเกษตรที่ได้รับการคัดเลือกตามหลักเกณฑ์ และคุณสมบัติ ในหมวด ๓ ทำหน้าที่เป็นตัวแทนอาสาสมัครเกษตรในระดับหมู่บ้าน เรียกโดยย่อว่า “อกม.”

“นายทะเบียน” หมายความว่า อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรมอบหมาย มีหน้าที่และอำนาจตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ รวมทั้งประกาศ คำสั่ง ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข หนังสือสั่งการอื่นใด ที่กำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของนายทะเบียน

“ค่าป่วยการ” หมายความว่า เงินที่ทางราชการจ่ายตอบแทนให้แก่อาสาสมัครเกษตร และอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

ข้อ ๖ ให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจออกประกาศ คำสั่ง หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และวินิจฉัยตีความ ตลอดจนดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามระเบียบนี้

#### หมวด ๑

#### วัตถุประสงค์การบริหารงานอาสาสมัครเกษตร

ข้อ ๗ การบริหารงานอาสาสมัครเกษตร มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

(๑) เพื่อให้มีตัวแทนของอาสาสมัครเกษตรทำหน้าที่ประสานเชื่อมโยงระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กับอาสาสมัครเกษตรในระดับต่าง ๆ ตามที่ระเบียบนี้กำหนด

(๒) เพื่อให้มีระบบการสนับสนุน ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของอาสาสมัครเกษตร ในทุกระดับให้สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปถ่ายทอด แนะนำ ช่วยเหลือเกษตรกรในท้องถิ่น และช่วยเหลือการปฏิบัติงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ด้านต่าง ๆ ได้

(๓) เพื่อสร้างระบบเครือข่ายการประสานงาน การพัฒนาทักษะ ตลอดจนการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ด้านการเกษตร หรือสหกรณ์ให้แก่อาสาสมัครเกษตร

(๔) เพื่อสร้างระบบการบริหารงานของอาสาสมัครเกษตรภายใต้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันและมีเอกภาพ

#### หมวด ๒

#### อาสาสมัครเกษตรและอาสาสมัครเกษตรกิตติมศักดิ์

ข้อ ๘ ให้มีการขึ้นทะเบียนอาสาสมัครเกษตรตามความชำนาญหรือความสนใจเฉพาะสาขา ณ สำนักงานเกษตรอำเภอหรือสำนักงานเกษตรจังหวัดในท้องที่นั้น ในกรุงเทพมหานครให้ขึ้นทะเบียนที่สำนักงานเกษตรเขตพื้นที่หรือสำนักงานเกษตรพื้นที่กรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี โดยให้สำนักงานเกษตรจังหวัดเป็นสำนักงานนายทะเบียนและหน่วยประสานงานอาสาสมัครเกษตรของจังหวัดนั้น และให้สำนักงานเกษตรพื้นที่กรุงเทพมหานคร เป็นสำนักงานนายทะเบียนและหน่วยประสานงานอาสาสมัครเกษตรของกรุงเทพมหานคร

ประเภท คุณสมบัติ และการขึ้นทะเบียน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนด

ให้อาสาสมัครเกษตร มีบัตรประจำตัวอาสาสมัครเกษตรตามที่ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนด

ข้อ ๙ ให้หน่วยงานที่ดูแลการปฏิบัติงานของอาสาสมัครเกษตร มีอำนาจพิจารณาเสนอชื่อบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสม และสมควรได้รับการยกย่อง เชิดชูเกียรติ ในฐานะที่เป็นผู้สร้างคุณประโยชน์ด้านการพัฒนาการเกษตรของชาติ ต่อคณะกรรมการนโยบายอาสาสมัครเกษตร เพื่อพิจารณาคัดเลือกเป็นอาสาสมัครเกษตรกิตติมศักดิ์

ให้อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร เป็นนายทะเบียนอาสาสมัครเกษตรกิตติมศักดิ์ มีอำนาจรับรองสถานภาพการเป็นอาสาสมัครเกษตรกิตติมศักดิ์ และดำเนินการขึ้นทะเบียนอาสาสมัครเกษตรกิตติมศักดิ์ที่ได้รับการคัดเลือก

ในกรณีที่มีเหตุให้สถานภาพของอาสาสมัครเกษตรกิตติมศักดิ์สิ้นสุดลง ให้หน่วยงานที่ดูแลการปฏิบัติงานของอาสาสมัครเกษตรนั้น รายงานให้คณะกรรมการนโยบายอาสาสมัครเกษตรทราบ และแจ้งให้นายทะเบียนอาสาสมัครเกษตรกิตติมศักดิ์ดำเนินการจำหน่ายชื่อออกจากทะเบียนอาสาสมัครเกษตรกิตติมศักดิ์ต่อไป

ข้อ ๑๐ อาสาสมัครเกษตรมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ประชาสัมพันธ์กิจกรรมหรือโครงการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเข้าร่วมกิจกรรม รวมทั้งให้ข้อมูลและแจ้งเตือนภัยธรรมชาติแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๒) ประสานงาน ช่วยเหลือ และให้ข้อเสนอแนะแก่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรและการสหกรณ์ของเกษตรกรในหมู่บ้านหรือชุมชนนั้น

(๓) ถ่ายทอดความรู้ ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาด้านการเกษตรและการสหกรณ์

(๔) ปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรและชุมชนหรือตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือหน่วยงานอื่นขอความช่วยเหลือ

ข้อ ๑๑ สถานภาพของอาสาสมัครเกษตรและอาสาสมัครเกษตรกิตติมศักดิ์ สิ้นสุดโดยเหตุหนึ่งเหตุใด ดังต่อไปนี้

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๔) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

## หมวด ๓

## อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

ข้อ ๑๒ ให้อาสาสมัครเกษตรคัดเลือกตัวแทนระดับหมู่บ้าน ๆ ละหนึ่งคน เป็นอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน เรียกโดยย่อว่า “อกม.” ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนด

ข้อ ๑๓ คุณสมบัติอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

- (๑) เป็นอาสาสมัครเกษตร
- (๒) อายุไม่เกิน ๖๕ ปี บริบูรณ์ ในวันที่ได้รับการคัดเลือก
- (๓) การศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ หรือเทียบเท่าขึ้นไป
- (๔) ขึ้นทะเบียนความเป็นเกษตรกรกับหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- (๕) ผ่านหลักเกณฑ์และคุณสมบัติเกษตรกรครบถ้วน

ข้อ ๑๔ อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดเก็บรวบรวมและรายงานข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร

(๒) ร่วมกับคณะกรรมการหมู่บ้านและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน

(๓) ประสานงานในการถ่ายทอดความรู้ และแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรและการสหกรณ์ของเกษตรกรในหมู่บ้าน

(๔) ติดตามสถานการณ์การเกษตรในหมู่บ้าน และรายงานเหตุการณ์ฉุกเฉินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๕) ปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรและชุมชนหรือตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือหน่วยงานอื่นขอความช่วยเหลือ

ข้อ ๑๕ ให้อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านมีบัตรประจำตัวอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน และให้ใช้ตราสัญลักษณ์อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ตามรูปแบบและหลักเกณฑ์การใช้แบบท้ายระเบียบนี้

ข้อ ๑๖ อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี แต่อาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ นอกจากการครบวาระตามวรรคหนึ่ง สถานภาพอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านสิ้นสุดได้โดยเหตุหนึ่งเหตุใด ดังต่อไปนี้

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๔) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมอันทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงของอาสาสมัครเกษตร โดยคณะกรรมการอาสาสมัครเกษตรตำบลมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนคณะกรรมการทั้งหมด

ในกรณีที่อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้อาสาสมัครเกษตรในหมู่บ้านนั้น คัดเลือกผู้อื่นดำรงตำแหน่งแทน และให้ผู้ได้รับการแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการเพื่อให้มีการแต่งตั้งอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านแทนก็ได้

#### หมวด ๔

#### คณะกรรมการ

ข้อ ๑๗ ให้มีคณะกรรมการนโยบายอาสาสมัครเกษตรคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “คน.กษ.” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มอบหมาย เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร เป็นรองประธานกรรมการ อธิบดีกรมการข้าว อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน อธิบดีกรมปศุสัตว์ อธิบดีกรมประมง อธิบดีกรมชลประทาน อธิบดีกรมฝนหลวงและการบินเกษตร อธิบดีกรมหม่อนไหม เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่กำกับดูแลงานด้านส่งเสริมการเกษตร ผู้ว่าการการยางแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แต่งตั้ง จำนวนไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการ

ให้รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรซึ่งอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรมอบหมาย เป็นกรรมการ และเลขานุการ ผู้อำนวยการกองพัฒนาเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร และผู้อำนวยการสำนักแผนงานและโครงการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

ให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แต่งตั้งที่ปรึกษาคณะกรรมการนโยบายอาสาสมัครเกษตร จำนวนไม่เกินห้าคน

ข้อ ๑๘ คณะกรรมการนโยบายอาสาสมัครเกษตร มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบาย กรอบทิศทาง แนวทางในการส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมอาสาสมัครเกษตร และอาสาสมัครเกษตรกิตติมศักดิ์

(๒) กำหนดสิทธิประโยชน์ตอบแทนให้แก่อาสาสมัครเกษตร และอาสาสมัครเกษตรกิตติมศักดิ์

(๓) เสนอแนะปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในการกำหนดระเบียบ ประกาศ หลักเกณฑ์ วิธีดำเนินงานหรือวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับอาสาสมัครเกษตร และอาสาสมัครเกษตรกิตติมศักดิ์

(๔) ประสานงานกับภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมอาสาสมัครเกษตร บรรลุวัตถุประสงค์

(๕) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการนโยบายนโยบาย กรอบทิศทาง และแนวทางเกี่ยวกับการดำเนินงานอาสาสมัครเกษตรไปสู่การปฏิบัติ

(๖) ติดตามผลการดำเนินงานของคณะกรรมการอาสาสมัครเกษตรและคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้นตามระเบียบนี้ ให้เป็นไปตามนโยบาย กรอบทิศทาง และแนวทางที่คณะกรรมการนโยบายอาสาสมัครเกษตรกำหนด

(๗) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน เพื่อสนับสนุนหรือช่วยเหลือการปฏิบัติงานของคณะกรรมการนโยบายอาสาสมัครเกษตรตามความเหมาะสม

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ หรือตามที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๑๙ ให้มีคณะกรรมการอาสาสมัครเกษตรตำบล เรียกโดยย่อว่า “อกษต.” ประกอบด้วยอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสองคน เป็นกรรมการ และที่ปรึกษาจำนวนสองคน โดยให้นายอำเภอ เป็นผู้แต่งตั้ง

ให้คณะกรรมการอาสาสมัครเกษตรตำบลในส่วนของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ประชุมเลือกประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ เลขานุการ และคัดเลือกเกษตรกรดีเด่นในตำบลนั้น จำนวนสองคนเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ให้นายกองการบริหารส่วนตำบล หรือนายกเทศมนตรีตำบล หรือนายกเทศมนตรีเมือง หรือนายกเทศมนตรีนคร แล้วแต่กรณี ที่มีพื้นที่รับผิดชอบในเขตตำบล เสนอผู้แทนจำนวนหนึ่งคน และเกษตรและสหกรณ์จังหวัด เสนอข้าราชการสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่รับผิดชอบงานระดับตำบล จำนวนหนึ่งคน เป็นที่ปรึกษา

กรณีนายกเทศมนตรีตำบล หรือนายกเทศมนตรีเมือง หรือนายกเทศมนตรีนครตามวรรคสาม มีพื้นที่รับผิดชอบมากกว่าหนึ่งตำบล การเสนอชื่อผู้แทนในแต่ละตำบลจะต้องไม่ใช่บุคคลเดียวกัน และหากตำบลใดอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาล ให้นายกองการบริหารส่วนตำบลเป็นผู้เสนอชื่อผู้แทนในตำบลนั้น

ข้อ ๒๐ ให้มีคณะกรรมการอาสาสมัครเกษตรอำเภอ เรียกโดยย่อว่า “อกษอ.” ประกอบด้วยผู้แทนคณะกรรมการอาสาสมัครเกษตรตำบลในอำเภอนั้นคณะละหนึ่งคน ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสองคน เป็นกรรมการ และที่ปรึกษาจำนวนสองคน โดยให้นายอำเภอเป็นผู้แต่งตั้ง

ให้คณะกรรมการอาสาสมัครเกษตรอำเภอในส่วนของอาสาสมัครเกษตรตำบล ประชุมเลือกประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ เลขานุการ และคัดเลือกเกษตรกรดีเด่นในอำเภอนั้น เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ให้เกษตรและสหกรณ์จังหวัดเสนอข้าราชการสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จำนวนสองคน เป็นที่ปรึกษา

ข้อ ๒๑ ให้มีคณะกรรมการอาสาสมัครเกษตรเขต เฉพาะพื้นที่กรุงเทพมหานครที่มีความพร้อม เรียกโดยย่อว่า “อกษช.” ประกอบด้วย อาสาสมัครเกษตรเขตจำนวนไม่เกินสิบห้าคน ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสองคน เป็นกรรมการ และที่ปรึกษาจำนวนสองคน โดยให้อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร เป็นผู้แต่งตั้ง

ให้อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านแต่ละเขตที่มีความพร้อมในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เสนอชื่อผู้แทน เขตละไม่เกินสิบห้าคนเพื่อเป็นกรรมการอาสาสมัครเกษตรเขต

ให้คณะกรรมการอาสาสมัครเกษตรเขตในส่วนของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ประชุมเลือก ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ เลขานุการ และคัดเลือกผู้นำชุมชนและเกษตรกรดีเด่น ในเขตที่มีความพร้อมนั้นฝ่ายละหนึ่งคน เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ให้อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรคัดเลือกข้าราชการสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวนสองคนเป็นที่ปรึกษา

ข้อ ๒๒ ให้มีคณะกรรมการอาสาสมัครเกษตรจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “อกษจ.” ประกอบด้วย ผู้แทนคณะกรรมการอาสาสมัครเกษตรอำเภอในจังหวัดนั้นจำนวนคณะละหนึ่งคน ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสองคน เป็นกรรมการ และที่ปรึกษาจำนวนสองคน โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นผู้แต่งตั้ง

ให้คณะกรรมการอาสาสมัครเกษตรจังหวัดในส่วนของอาสาสมัครเกษตรอำเภอ ประชุมเลือก ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ เลขานุการ และคัดเลือกเกษตรกรดีเด่นในจังหวัดนั้น เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดคัดเลือกผู้แทนจำนวนหนึ่งคน และเกษตรและสหกรณ์จังหวัด เสนอข้าราชการสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จำนวนหนึ่งคนเป็นที่ปรึกษา

ในกรณีจังหวัดใดที่มีอำเภอไม่เกินห้าอำเภอ ให้มีผู้แทนคณะกรรมการอาสาสมัครเกษตรอำเภอ อำเภอละสองคน

ข้อ ๒๓ ให้มีคณะกรรมการอาสาสมัครเกษตรกรุงเทพมหานคร เรียกโดยย่อว่า “อกษ.กทม.” ประกอบด้วย ผู้แทนคณะกรรมการอาสาสมัครเกษตรเขตที่มีความพร้อมคณะละสองคน ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสองคน เป็นกรรมการ และที่ปรึกษาจำนวนสองคน โดยให้อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร เป็นผู้แต่งตั้ง

ให้คณะกรรมการอาสาสมัครเกษตรกรุงเทพมหานครในส่วนของอาสาสมัครเกษตรเขต ประชุมเลือก ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ เลขานุการ และคัดเลือกเกษตรกรดีเด่นในกรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ให้อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรคัดเลือกข้าราชการสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวนสองคน เป็นที่ปรึกษา

ข้อ ๒๔ ให้มีคณะกรรมการอาสาสมัครเกษตรกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรียกโดยย่อว่า “อกษ.กช.” ประกอบด้วย ผู้แทนคณะกรรมการอาสาสมัครเกษตรจังหวัดและผู้แทนคณะกรรมการอาสาสมัครเกษตรกรุงเทพมหานครจำนวนไม่เกินสิบเก้าคน ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสองคน เป็นกรรมการ และที่ปรึกษาจำนวนสองคน โดยให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นผู้แต่งตั้ง

ให้ อกษ.จ. แต่ละจังหวัด และ อกษ.กทม. เสนอชื่อผู้แทนคณะละหนึ่งคน และให้ผู้แทนดังกล่าว ประชุมคัดเลือกกันเองจำนวนไม่เกินสิบเก้าคนเป็นกรรมการอาสาสมัครเกษตรกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ให้กรรมการตามวรรคสองประชุมเลือกประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ เลขาธิการ และคัดเลือกเกษตรกรดีเด่นระดับประเทศเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์คัดเลือกข้าราชการสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวนสองคน เป็นที่ปรึกษา

ข้อ ๒๕ คณะกรรมการอาสาสมัครเกษตรทุกระดับ มีหน้าที่และอำนาจภายในพื้นที่รับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นเครือข่ายในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมหรือโครงการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนในพื้นที่เข้าร่วมกิจกรรม รวมทั้งประชาสัมพันธ์ข้อมูลการแจ้งเตือนภัยธรรมชาติ

(๒) เป็นเครือข่ายประสานงาน ติดตาม และสนับสนุนการดำเนินงานของอาสาสมัครเกษตรในพื้นที่ของตนกับคณะกรรมการอาสาสมัครทั้งในระดับเหนือขึ้นและระดับล่างลงไปหนึ่งระดับ

(๓) เป็นศูนย์กลางจัดกิจกรรมการให้บริการด้านการเกษตร การถ่ายทอดแลกเปลี่ยนพัฒนาความรู้ประสบการณ์ระหว่างอาสาสมัครเกษตรพื้นที่ต่าง ๆ ให้มีความเข้มแข็ง

(๔) เป็นศูนย์ประสานงานในรูปแบบประชารัฐระหว่างเกษตรกรกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนองค์กรภาคเอกชนในการแก้ปัญหาให้แก่เกษตรกรในพื้นที่

(๕) ร่วมจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๒๖ การประชุมคณะกรรมการทุกคณะที่ตั้งขึ้นตามระเบียบนี้ ต้องมีกรรมการมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมครั้งใดถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ในกรณีที่ประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก โดยกรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสียเป็นการส่วนตัวในเรื่องใด กรรมการผู้นั้นไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนในเรื่องนั้น



ข้อ ๒๗ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและที่ปรึกษาในคณะกรรมการนโยบายอาสาศัมครเกษตร อยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง แต่อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

เมื่อครบวาระการดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และที่ปรึกษาขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและที่ปรึกษาที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นปฏิบัติหน้าที่ ไปพลางก่อนจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและที่ปรึกษาที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

คณะกรรมการอาสาศัมครเกษตรทุกคณะที่ได้รับการแต่งตั้งตามระเบียบนี้ ให้มีวาระ อยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง แต่อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

ภายในเก้าสิบวันนับตั้งแต่วันที่คณะกรรมการอาสาศัมครเกษตรพ้นจากตำแหน่งตามวรรคสาม ให้นายทะเบียนจัดให้มีการคัดเลือกคณะกรรมการอาสาศัมครเกษตรขึ้นใหม่แทนคณะกรรมการอาสาศัมครเกษตร ที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว

ข้อ ๒๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการใน อกษต. อกษอ. อกษข. อกษจ. อกษ.กทม. อกษ.กษ. และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและที่ปรึกษาในคณะกรรมการนโยบาย อาสาศัมครเกษตรที่ตั้งขึ้นตามระเบียบนี้ พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๔) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิด ที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมอันทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงของอาสาศัมครเกษตร โดยคณะกรรมการอาสาศัมครเกษตรระดับเหนือขึ้นหนึ่งระดับมีมติให้ออก ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า สองในสามของจำนวนคณะกรรมการทั้งหมด เว้นแต่ อกษ.กษ. ให้อยู่ในดุลยพินิจและอำนาจ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ในกรณีที่กรรมการในคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระให้คณะกรรมการ ที่มีอำนาจดำเนินการคัดเลือกกรรมการดังกล่าว คัดเลือกผู้อื่นดำรงตำแหน่งแทน และให้ผู้ได้รับการ แต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระของกรรมการนั้นเหลืออยู่ ไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่ดำเนินการเพื่อให้มีการแต่งตั้งกรรมการแทนก็ได้

สำหรับกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิหรือที่ปรึกษาของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ที่ตั้งขึ้น ตามระเบียบนี้พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระให้ผู้มีอำนาจดำเนินการแต่งตั้ง และให้ผู้รับการแต่งตั้ง อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และกรรมการที่ปรึกษาเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่ดำเนินการเพื่อให้มีการแต่งตั้งแทนก็ได้

ข้อ ๒๙ การเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของคณะกรรมการ และที่ปรึกษา ที่แต่งตั้งขึ้นตามระเบียบนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบราชการ

หมวด ๕  
สิทธิประโยชน์

ข้อ ๓๐ อาสาสมัครเกษตรและอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านพึงได้รับสิทธิประโยชน์และสิ่งตอบแทนจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

- (๑) เข้าร่วมโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- (๒) เข้าร่วมในการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพ และพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้านการพัฒนาการเกษตร การสหกรณ์ และทัศนศึกษาดูงานตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดขึ้น
- (๓) อาสาสมัครเกษตรและอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านที่มีผลงานดีเด่นซึ่งผ่านการคัดเลือก จะได้รับการประดับเครื่องหมายหรือประกาศเกียรติคุณ หรือเงินทุนสนับสนุนกิจกรรมตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด
- (๔) ได้รับการส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการตามหลักการสหกรณ์ ตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด
- (๕) ได้รับค่าตอบแทน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ จากการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือหน่วยงานอื่นตามระเบียบราชการ
- (๖) ได้รับค่าป่วยการตามประกาศที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด
- (๗) ได้รับสิทธิประโยชน์อื่นตามที่คณะกรรมการนโยบายอาสาสมัครเกษตรกำหนด

หมวด ๖

การรักษาจรรยาบรรณอาสาสมัครเกษตร อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน และอาสาสมัครเกษตรกิตติมศักดิ์

ข้อ ๓๑ อาสาสมัครเกษตร อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน และอาสาสมัครเกษตรกิตติมศักดิ์ควรปฏิบัติหน้าที่โดยรักษาจรรยาบรรณอาสาสมัครเกษตร อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน และอาสาสมัครเกษตรกิตติมศักดิ์ ดังต่อไปนี้

- (๑) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความขยัน อดทน เต็มใจ เชื้อมั่น ศรัทธา เสียสละ ซื่อสัตย์สุจริต ตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนด
- (๒) ไม่เรียกร้องหรือแสวงหาประโยชน์ส่วนตนโดยอาศัยตำแหน่งหรือบทบาทหน้าที่
- (๓) ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม และเมตตาธรรมในการดำเนินงานและรักษาความสามัคคีในหมู่คณะ
- (๔) ดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ที่ระเบียบนี้กำหนดโดยเคารพต่อกฎหมายและเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

## บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๒ อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน คณะกรรมการอาสาสมัครเกษตรทุกระดับ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและที่ปรึกษาในคณะกรรมการอาสาสมัครเกษตรทุกระดับ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและที่ปรึกษาในคณะกรรมการนโยบายอาสาสมัครเกษตรที่ดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการบริหารงานอาสาสมัครเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๓ บังคับใช้ ให้ปฏิบัติหน้าที่ไปจนครบวาระ และดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และที่ปรึกษาใหม่ตามระเบียบนี้

ข้อ ๓๓ บรรดา ประกาศ คำสั่ง หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และหนังสือสั่งการอื่นใดที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ไปพลางก่อนจนกว่าจะมี ประกาศ คำสั่ง หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และหนังสือสั่งการอื่นใด ตามระเบียบนี้ใช้บังคับ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

เฉลิมชัย ศรีอ่อน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

## ตราสัญลักษณ์อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.)



### ลักษณะของตราสัญลักษณ์

อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) เป็นรูปวงกลมสีเขียวซ้อนกันสองวง มีรูปพระพิรุณทรงนาค อยู่ในวงกลมชั้นใน มีรูปคนจับมือกันแปดคน อยู่ในวงกลมระหว่างวงกลมชั้นในกับชั้นนอก ระหว่างรูปคน แต่ละคนสลับด้วยรูปดอกกรวยหงายสีเหลือง จำนวนแปดดอก อยู่ในวงกลมชั้นนอกและมีอักษรสีเขียว คำว่า “อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.)” อยู่ด้านล่างนอกวงกลม

### ความหมายของตราสัญลักษณ์

พระพิรุณทรงนาค	หมายถึง	การเกษตรของประเทศไทย
วงกลมชั้นนอก	หมายถึง	การร่วมมืออย่างสามัคคีในทุกพื้นที่
วงกลมชั้นใน	หมายถึง	ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ
รูปคนหลายสี	หมายถึง	อาสาสมัครเกษตรจากหลากหลายสาขา
จำนวนคน ๘ คน	หมายถึง	อาสาสมัครเกษตรจากแปดทิศ (ทั่วทุกทิศ)
ดอกกรวยหงาย	หมายถึง	อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ยึดหลักการทำงานตามแนวพระราชดำริปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

### หลักเกณฑ์การใช้ตราสัญลักษณ์

การใช้ตราสัญลักษณ์อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) มีวัตถุประสงค์เพื่อแสดงสัญลักษณ์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ รวมทั้งใช้ในกรณีอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) เช่น ประทับตราในบัตรประจำตัว สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ป้ายประชาสัมพันธ์อุปกรณ์ของที่ระลึก เป็นต้น

การใช้ตราสัญลักษณ์อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) จะอนุญาตให้ใช้เฉพาะหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) เท่านั้น หากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือภาคเอกชนอื่น ๆ ต้องการนำตราสัญลักษณ์ไปใช้ สามารถแจ้งความประสงค์ได้ที่กรมส่งเสริมการเกษตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ในการใช้ตราสัญลักษณ์ให้ชัดเจน เพื่อให้กรมส่งเสริมการเกษตรนำเสนอปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาอนุญาตให้ใช้ตราสัญลักษณ์อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.)

ห้ามนำตราสัญลักษณ์อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ไปใช้ในลักษณะเชิงพาณิชย์ หรือใช้ในการแสวงหาผลประโยชน์อื่นใดอันไม่เหมาะสม ยกเว้นได้รับอนุญาตจากปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ผู้ที่นำตราสัญลักษณ์ ไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต ให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือผู้ที่ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มอบหมาย ดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ถือเป็น การละเมิดลิขสิทธิ์ และมีโทษตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง